

TECHNICKÁ NORMALIZACE

TECHNICKÉ NORMY

Technické normy mají stále velký význam v životě společnosti. Část norem obsahuje hodnoty, popřípadě metodiky ověřování hodnot technických parametrů konstrukcí, materiálů nebo prostředí, na které se odvolávají ustanovení zákonů a vyhlášek. Části norem vymezené zákony a vyhláškami se pak stávají závaznými. Závaznými jsou také normy, které určují, jak zajistit shodu se základními kritérii formulovanými v evropské směrnici 89/106/EHS (v současné době se reviduje - viz článek v DEKTIME 01/2009). Těmi jsou především tzv. harmonizované výrobkové normy. Existují také normy, které obsahují popis obvyklého provedení konstrukcí a prací a „dobré rady“ jak dosáhnout splnění technických funkčních parametrů.

Každá norma nebo její část se může stát závaznou (pokud závaznost již nevyplynula ze zákona) pro strany smluvního vztahu (např. mezi zhotovitelem a investorem), pokud se na tom smluvní strany dohodly. V současné době využívá technická veřejnost především normy národní (ČSN), evropské (EN), popřípadě mezinárodní (ISO). EN a významné ISO se začleňují do systému ČSN, často i překladem.

NÁRODNÍ NORMALIZAČNÍ ORGÁN

V roce 2008 byl rozhodnutím MPO zrušen Český normalizační institut, který byl do té doby zodpovědný za vydávání českých technických norem a za komunikaci ČR s CEN. Národním normalizačním orgánem se stal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) s úkolem snížit náklady na tvorbu norem a zajistit jejich lepší dostupnost veřejnosti.

PLÁN TECHNICKÉ NORMALIZACE

Normalizační úkoly jsou nově plánovány v jednom společném plánu technické normalizace (PTN). Dříve se používal samostatný plán mezinárodní spolupráce a samostatný plán normalizačních úkolů. Společný plán umožňuje řešit budoucí ČSN EN již od okamžiku vzniku záměru v CEN až do překladu jako jeden úkol. U významných norem se budou vytvářet pracovní překlady již v době projednávání v CEN, aby se projednávání mohla zúčastnit co nejširší technická veřejnost. Předpokládá se, že zpracování normalizačních úkolů budou hradit soukromé subjekty nebo jejich sdružení, ústřední správní úřady (ministerstva) - pokud se norma dotýká ochrany veřejného zájmu jím svěřené nebo ÚNMZ - pokud se norma dotýká širokého spektra technické veřejnosti. Zařazení úkolů do PTN doporučují národnímu normalizačnímu orgánu technické normalizační komise (TNK). Při tom posuzují potřebnost úkolu, koho se řešená problematika dotýká a způsob řešení (např. u EN zavedení do soustavy ČSN překladem nebo zavedení v originále).

TNK

Konsenzu v normalizaci se dosahuje na lobbistickém principu. Každá složka technické veřejnosti se musí snažit svůj zájem do normy prosadit. Stanoviska technické veřejnosti a vyjednání konsenzu (jak pro text národní normy tak pro zastoupení ČR v jednání technické komise CEN) by měly zajistit poradní orgány ÚNMZ - technické normalizační komise. Jsou složeny z představitelů akademické obce, ústředních správních úřadů (ministerstev), výzkumných pracovišť, zkušeben, výrobců, zájmových

organizací reprezentujících českou odbornou veřejnost. TNK posuzují návrhy úkolů plánu technické normalizace a doporučují ÚNMZ jakým způsobem je řešit a také financovat.

TNK 65 IZOLACE STAVEB

Pro představu o činnosti TNK 65 uvádíme v samostatném rámečku část agendy posledního výročního zasedání, které proběhlo v březnu 2009. Mimo jiné byl na tomto zasedání předsedou komise zvolen Ing. Luboš Káně, technický ředitel DEK a.s. Ve funkci tajemníka bude působit Ing. Radek Špaček, pracovník ÚNMZ. TNK 65 o své činnosti informuje na internetových stránkách www.tnk65.cz.

CTN

Řešení úkolů plánu technické normalizace zajišťuje národní normalizační orgán prostřednictvím center technické normalizace (CTN) - odborných pracovišť, kterým poskytuje licenci k řešení normalizačních úkolů. CTN smluvně zabezpečují tvorbu norem, zastupování ČR na jednáních technických komisí CEN a překlady schválených EN.

CTN DEK

Pro oblast stavebních izolací a pro komunikaci s CEN TC 128, 254 a 361 získala licenci společnost DEK a.s. Vedoucím CTN DEK je Ing. Jiří Tokar. V CTN DEK bylo dosud řešeno téměř sto úkolů překladů a převzetí evropských norem z uvedených komisí CEN do soustavy ČSN. V letech 2006 až 2007 byla v CTN DEK zpracována revize ČSN 73 3610 Navrhování klempířských konstrukcí. Pracovníci CTN DEK působí

<Zdeněk Plecháč>

v TNK 65, pro kterou zajišťují chod sekretariátu, dále také v TNK 31 TEXTIL (zaměření na geotextilie a geosyntetické hydroizolace) TNK 76 OSVĚTLENÍ. S dalšími TNK a CEN/TC spolupracují.

Nové úkoly CTN schválila TNK 65 na zasedání 11.3.2009 (viz zpráva ze zasedání na str. 40).

Přehled zaměření CEN/TC, s nimiž komunikuje CTN DEK:

- CEN/TC 128 STŘEŠNÍ SKLÁDANÉ KRYTINY A VÝROBKY PRO OBKLADY STĚN.
Výrobní a zkušební normy pro betonové, keramické, cementovláknité, břidličné krytiny a obklady, profilované střešní a fasádní plechy, plastové prosvětlovací desky, fasádní sendvičové panely, příslušenství střešních krytin.
- CEN/TC 254 HYDROIZOLAČNÍ PÁSY A FÓLIE.
Výrobní a zkušební normy pro asfaltové vyztužené hydroizolační pásy pro střechy, stěny, spodní stavby, plastové a pryžové fólie pro střechy a spodní stavby, vegetační skladby, parotěsnicí a difúzní fólie pro střechy a stěny.
- CEN/TC 361 PROJEKTOVÁ KOMISE – HYDROIZOLAČNÍ SILNOVRSTVÉ POLYMEREM MODIFIKOVANÉ ASFALTOVÉ POVLAKY – DEFINICE/POŽADAVKY A ZKUŠEBNÍ METODY.
Výrobní a zkušební normy pro asfaltové tmely pro hydroizolaci spodní stavby.

Na str. 41 informujeme o právě proběhlém jednání evropské komise CEN/TC 254 z působnosti CTN DEK.

NABÍDKA SLUŽEB CTN DEK PRO PROJEKTANTY, ODBORNOU VEŘEJNOST, REALIZAČNÍ FIRMY A VÝROBCE STAVEBNÍCH MATERIÁLŮ

• INFORMACE O VYDANÝCH TECHNICKÝCH NORMÁCH

Pravidelný měsíční e-mail s přehledným seznamem vydaných technických norem pro navrhování a provádění staveb, stavební suroviny, materiály a výrobky a části staveb (třída norem 72, 73, 74).

• INFORMACE O PŘIPRAVOVANÝCH TECHNICKÝCH NORMÁCH

Pravidelný měsíční e-mail s přehledným seznamem připravovaných technických norem pro navrhování a provádění staveb, stavební suroviny, materiály a výrobky a části staveb (třída norem 72, 73, 74).

• ROZBOR PŘIPRAVOVANÝCH TECHNICKÝCH NOREM

V oblastech odborné působnosti CTN DEK (viz uvedené CEN/TC 128, 254, 361 a TNK 65) bude seznam připravovaných norem doplněn podrobným rozбором zpracovatele jednotlivých úkolů (historie, vývoj, význam a důvod jednotlivých ustanovení). Uživatel služby tak dostane komplexní informace, které může efektivně využít pro svoji práci nebo pro zapojení se do procesu tvorby a projednávání norem. Pokud se některé připravované ustanovení dotýká jeho práce, může ho významně ovlivnit. Předpokládá se že největší zájem bude o zapojení subjektů technické veřejnosti do procesu revizí českých technických norem ČSN 731901, ČSN 73 0600, ČSN 73 0606 a ČSN 73 0610.

• PORADENSTVÍ

CTN DEK ve své odborné působnosti nabízí poradenství v oblasti výkladu obsahu norem

a jejich návaznosti na další předpisy.

- **SPECIÁLNÍ NABÍDKA PRO PROJEKTANTY REGISTROVANÉ V PROGRAMU DEKPARTNER**

Účastníkům programu DEKPARTNER bude CTN v případě jejich zájmu zasílat informace o vydaných technických normách třídy 73 ZDARMA. Ostatní z výše uvedených balíčků služeb a informace o dalších třídách norem mohou účastníci programu DEKPARTNER hradit body z programu DEKPARTNER.

Podrobnosti nabídky služeb jsou vystaveny na www.ctndek.cz.